

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: FERENC JÓZSEF.
Felelős szerkesztő: BRAUNSÁNDOR.
A SZERKESZTŐSÉG.

Kiadja:

Egész évre 28 k., (24), 1/4 évre 14 k., (7), 1/2 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8 k. vidéken 10 fillér.

A trónörökös nyilatkozata.

Budapest, június 29.

Megjelent a Ferenc Ferdinánd főherceg esküvel megerősített nyilatkozata. A hivatalos szöveg ma reggel óta közkézben van s immár jogosult tárgya a nyilvános bírálatnak.

A közfelfogás, amely a nyilatkozat közlését megelőzte, teljes egyértelműséggel két államjogi momentumot állított fel kritériumnul. Először azt, hogy a főhercegnek sem a maga, sem hitvese és gyermekei nevében nem szabad semmi olyasról lemondania, de hitvese és gyermekei számára viszont semmi olyasról sem szabad igénybevennie, ami a magyar alkotmány értelmében az uralkodóháznak a trónöröklésre jogosult tagjait megilleti. A második kikötés pedig az volt, hogy a házassági ügy előkészítésének és rendezésének öletéből az 1723-iki törvényekben megállapított trónöröklési jogrendnek semmi szín alatt nem szabad akármilyen csekély mértékben is megváltoznia.

A hivatalos szöveg arról tesz tanuságot, hogy a nyilatkozat mindkét kritériumnak tökéletesen megfelel. Nem foglal magában semmiféle lemondást s nem jelenti az 1723-iki törvényekben megszabott trónöröklési rendnek semmiféle módosulását. A nyilatkozat teljesen korrekt és megnyugtató. Tartalma lényegben ugyanaz, amit mi értesüléseink alapján előre jeleztünk. Tiszta deklaratív természetű az egész. Konstatálja az 1723-iki törvényekből folyó jogállapotot, amelynél fogva az e házasságból születendő gyermekek a trónöröklésből ki vannak zárva. Tehát voltaképpen a fennálló törvényeknek az adott esetre való szigorú és lekiismeretes alkalmazását mondja ki a nyilatkozat. Egyben erkölcsi kötelezettséget vállal benne a főherceg, hogy ezt a jogrendet soha megmásként nem fogja. A szöveg ezt a lényegét közjogilag kifogástalan fogalmazásban állapítja meg, tehát formailag is teljesen kifogástalan.

lan fogalmazásban állapítja meg, tehát formailag is teljesen kifogástalan.

Megnyugvással konstatáljuk tehát, hogy a nehéz kérdést Széll Kálmánnak közjogi lelkiismeretessége és politikai tapintata kitűnően oldotta meg. S a becikkelyezésnek kieszközlésével nemcsak a nyilatkozatnak fogamatját fokozta, hanem egyuttal épségben tartotta a magyar országgyűlésnek a trónöröklés kérdéseinek egész területére kiható alkotmányos jogkörét.

Mindezeknél fogva eloszloznak kell tekintenünk minden aggodalmat, s konstatálhatjuk, hogy semmi ok nincs a parlament szünetidejének félbeszakítására. A becikkelyezés öszszel is megtörténhetik, a nélkül, hogy az ország jogai és érdekei bámi csekély sérelmet szenvednének, mert nem forog fenn olyan ok, amely az 1867: III. törvény-cikk értelmében az országgyűlés előzetes jóváhagyását feltételezné.

Szerkesztőségünk egy tagja ma meginterviewolta Kossuth Ferencet ugyane tárgyban. A közjogi ellenzék vezére így nyilatkozott:

A minap azt feleltem az ön kérdésére, hogy magam fogom kezdeményezni a parlament egybehívását, ha azt látom a nyilatkozat szövegéből, hogy beállt az az eset, amelyről az 1867: III. törvény-cikk harmadik szakasza szól. Alaposan átvizsgáltam a ma közzétett nyilatkozatot s úgy találtam, hogy az egész voltaképpen nem egyéb, mint az 1723: II. törvény-cikk hatályának hangsúlyozása és az adott esettel szemben is megerősítése. Közjogi változást, a trónöröklés törvényes rendjének módosítását a nyilatkozatban nem tudtam felfedezni. Nézetem tehát az, hogy nem forog fenn az az eset, amelyet

az 1867: III. törvény-cikk mint olyat jelöl meg, amely az országgyűlés előzetes hozzájárulását teszi szükségessé.

BELFÖLD.

A kvóta. Minthogy e hó 30-ikán lejár a folyó év első felére királyi kéziratral megállapított kvóta érvényessége, a nélkül, hogy a két parlament közt megegyezés jött volna létre, újra a király döntött még pedig ezúttal nem félve, hanem egész évi időtartamra; a kvótaarány a régi maradt: a preoipuum nélkül 33^{2/3}‰: 66^{2/3}‰. A hivatalos lap a király újabb döntését a következőekben jelenti:

Kedves Széll! Minthogy a magyar korona országának és a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országoknak törvényes képviselői között arra az aránynak nézve, amelyben azok a közös ügyek költségeihez járulni tartoznak, az 1867. évi XII. törvény-cikk 19., 20. és 21. §-ai (az 1867. december hó 21-én kelt ausztriai törvény 3. §-a R. G. Bl. 146. sz.) értelmében létesítendő egyezmény nem jött létre: a közös ügyek költségeihez való hozzájárulási arány kérdését az idézett törvény-cikk 21. §-a (az idézett törvény 3. §-a) alapján és az 1900. évi július hó 1-től 1901. június hó 30-ig terjedő egy év tartamára való érvényreál akképp döntöttem el, hogy a közös ügyek költségeiből a magyar korona országai 33^{2/3}‰-ot, a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok pedig 66^{2/3}‰-ot viselnek.

Utasítom Önt, hogy ezt köztudomásra hozza.

Kelt Bécsben, 1900. évi június hó 27-én.

FERENC JÓZSEF s. k.

Széll Kálmán s. k.

Egy bécsi táviratunk szerint a Wiener Zeitung is ma közli ezt a császári kéziratot, amely a miniszterelnökhöz intézett leirat formájában a felsőge döntését jelenti.

TÁRCA.

Jog vagy igazság?

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irtá: Feszély Géza.

Régi dolog és mindig új marad, hogy a szétszúrt rabláncok töredékein fölemelkedő szabadság olyan látvány, melynek nyomán az ember lelkéből önkéntelenül himnusz fakad. A szabadság harsány himnuszának természetesen visszhangja ez, mely föltámad mindig, valahányszor eszméjébe széthull az a lánc, amelyik jogtalanul tartotta fogva: az embert és az igazságot.

Gyilkosok számára épített cellában selym-dőtt hónapokon át egy vén gyerek. Olyan magas koru idealista, akinek vénsége ellenére a szive még mindig meleg, lobbanékony, hiszékeny és fiatal.

Ennél az öreg embernél csodálatosképpen nem következett be az, amit a költő oly természetes procedúra gyanánt állít élnék, hogy az idő sülétre festi a fehér szívet és fehérre festi a sötét haját. Nem. Ennek az öreg embernek csak a barna fűrtét őszítette meg a hosszú idő és az időnek sokadalmas gondja és a merész idealisták életének gazdag viszontagsága. A szive azonban hányódás és vetődés, pör és háború, csalódás és nélkülözés ellenére is állandóan fiatal és — fehér maradt. De sőt fehér és tiszta maradt ez a sziv még akkor is — és ebben rejlik a tüneményes jelenség — mikor... az ő meggyilkolt áldozatának vértől piros lett — a keze! Csak a kezét érintette a büntényről tanuskodó szennyes vérvonum, a lelke tiszta és szűz maradt még ekkor is. Így itéltek fölötté a polgártársak, akik visszaadták

a szabadság bajnokának a szabadságot, akik le-törték a gyilkos cellájának ajtajáról a zárat, mivelhoggy ez a zár jogtalanul tartotta fogva az embert és az igazságot!

Jogtalanul?! Milyen alkalmatlan kifejezés. Dehoggy is jogtalanul. Hiszen a jog szerint nagyon is megillette a vizsgálati fogság azt az embert, aki nem is tagadta, hogy gyilkolt. Ellenmondások közé evezünk, ha nem választjuk ketté ezt a két szót: jog és igazság.

Mi a jog?
Az igazságnak ruhája, köpenyege, uniformisa. A jog az a szabályzat, amelyik érces hangon hirdeti, hogy testté fog válni az ige.

És mi az igazság?
Az igének a teste. Nem axioma, nem fogalom, nem kicirkalmazott teória, hanem olyan valóság, mely a becsületet sziv által sugalmazott méltányosságnak megfelel. Nem is volt ámtanásos az igazságok tudományának elkeresztelni a jogot, hanem inkább jogtudományának neveztek el azt a terjedelmes szabály- és fogalomgyűjteményt, amelyiknek az a hivatása, hogy igazságot — igérjen.

A Nyuly Mihály ügye éppen olyan számvetés, ahol jog és igazság ugyancsak nem párhuzamos fogalmak, hanem ellentétesek; éppen úgy, mint a tartozik és követel. Az egyik balról, a másik jobbról áll, de mind a kettő egészen más tartalommal bír.

Nem volt jogtalan, hogy vizsgálati fogságba zárták Nyulyt, hiszen bevallotta, hogy megölt egy embert. De mégis igazságtalan volt az elzáratása, hiszen kiderült, hogy ártatlanul követte el a bűnt, — hiszen fölmentették.

Vagy talán nem igazán ártatlan, csupán a verdikt mondja annak? Hiszen akkor az esküdtek verdiktje ismét csak olyan ruha, amelyből

biányzik a test, akkor az esküdtszék ítélete csupán a jognak hatalmánál — de nem az igazságnak erejénél fogva ütötte le az embergyilkossal vádolt fogoly börtönének ajtajáról a lakatot?!

Bizonyos, hogy nem kell föltétlenül hozsánával fogadnunk azt a verdiktet, mely szabad polgárok független meggyőződéséből fakadt — amint az igazságszolgáltatásnak ezt a megnyilatkozási formáját a törvény kvalifikálja. Tekint-hetjük azt olyan formalitásnak is, melyből hiány-zik ugyan a boldog, a test, az igazság, de amely-nek verdiktjéhez a fennálló rend nyers hatalma odakötötte a nyers erőt, a jognak nyers erejét: haladjon bár ez a jog az igazsággal közös me-gyén vagy a hangulat által választott külön utakon. Amit ti feloldotok, az fel van oldva! Pont. Nincs tovább. Ha igazság nélkül kezelitek a rátok ruházott jogot, azért a jog mégis jog marad és a törvényes hatalom biztosítani fogja számára a foganatot. Az esküdtek csak a lelkiismeretnek felelős, akár fölment, akár elítél. Sőt annál inkább devalválhatjuk az esküdtszék verdiktjét és annál inkább elmondhatjuk róla, ha úgy tetszik, hogy az igazság nélkül szük-kölködő jogi aktus, mivelhoggy ez a bün-per tíz éves pörökkel és jogerős ítéletekkel és kuriai határozatokkal farkasszemet néz!! Ámde egyet, talán inkább a szimméria kedvé-ért mégis szabad lesz még említenünk: Hát a kuriai határozatoknak igazságos voltában soha-sem kételkedtünk? Azokban sem, amelyek a vagyoni kérdéseket úgy bírálták el, hogy azt a gyilkossági bűnpört felidéztek? Hiszen a mérleg egyik serpenyőjében Nyuly Mihály gyilkolása, a másikban meg a Kurjának bölcsesége volna itt a nehezék! Ha az egyik ártatlan, akkor a másiknak hibásnak kell lennie. Ez már nem jogi kérdés, hanem matematika!

A közigazgatási tanfolyamok felállítására ügyében — mint a *Pol. Ért.* jelenti — két napig tartó ankét volt a belügyminisztériumban, melyet tegnap fejezték be. Az ankétben, melyen Széll Kálmán belügyminiszter, Széll Ignác és Günter Gyula államtitkárok felváltva előkötöttek, azoknak a megyéknek főispánjai vettek részt, melyeknek székhelyén tanfolyamokat állítanak fel. Ezek a városok a következők: Budapest, Debrecen, Kolozsvár, Pozsony, Kassa, Pécs, Szombathely, Maramaros-Sziget, Marosvásárhely, Nagybecskerek. A tanfolyamokat a főispánok véleménye szerint szeptember elsőjén haladéktalanul fel lehet állítani. A tantervekre nézve is megállapodott az értekezlet.

A trónörökös házassága.

Budapest, június 29.

A hivatalos lap mai száma közli a tudósítást Ferenc Ferdinánd főherceg tegnapi esküjéről. Még ismeretlen mozzanatokkal nem ölel föl, de a trónörökös ünnepélyes nyilatkozata több tekintetben eltér a mai lapokban közölt szövegtől. Nagy közjogi fontosságánál fogva közre adjuk a nyilatkozatot hivatalos szövegében, amint itt következik:

Mi

Ausztriai-Estei Ferenc Ferdinánd Károly Lajos József Mária főherceg stb. ki nyilatkozatjuk, hogy szilárd és jól megfontolt elhatározásunk chotkowi és wognini *Chotek Zsófia Mária Josefina Albina* grófnővel, csillagkeresztes hölgyvel, Istenben boldogult chotkowi és wognini Chotek Bohuslav gróf, ő eszászári és apostoli királyi felsége belső titkos tanácsosa, kamarása és főpáloásmesterének és ennek Istenben boldogult neje, született wehnitz-i és tettaui Kinsky Vilma grófnő csillagkeresztes hölgy és palothölgynek leányával házassággal egybekelni. Ezen házassági egybebekeléshez, a fenséges uralkodóházban ös- időkől fennálló szokás és a bennünk kötelező házitörvények határozmányainak megtartásával *ő eszászári és apostoli kir. felsége I. Ferenc József* dicsőségesen uralkodó eszászárnak és királynak, felséges nagybátyáknak, mint az egész uralkodóház legfőbb felséges fejének beleegyezését kikértük és ő felsége azt, mint kegyes és jóakaró érzelmeinek újabb tanujelét legkegyelmesebben megadni méltóztatott. Mielőtt azonban a házassági frigyet megkötöttük, — hivatkozással a fenséges uralkodóház fentérintett házi törvényére, amelynek határozmányait, míg különösen a jelen általunk kötéendő házasságra vonatkozólag egész tartalmában elismerjük és magunkra nézve kötelezőnek kijelentjük, — indítatva érezzük magunkat kimondani és megállapítani, hogy Chotek Zsófia grófnővel való házasságunk nem egyenjogú, hanem morzanatikus házasság és mostanra és minden időkre annak tekintendő, a minek folytán

Miféle igazság az, amelyk perverzessé tette Nyuly Mihályt, holott bűnperének esküdttöríri kényszerítve érezték magukat megadni e perverzessé az utólagos jóváhagyással a bosszúállásra így: Megölted azt, aki a vagyonpörben legyőztél? Jól tetted! Mert ő nem törvényesen győzött le téged, hanem törvényesen megesalt. Ha pedig igazság szerint vesztesnek kellett lennie Nyuly Mihálynak a vagyonbeli pörben, akkor miféle igazság az, amelyk odaítélte az alaplatlan igényeivel elutasított pörvesztések a vérbosszú jogát, a gyilkolási szabadságot — állami asszisztencia mellett és a törvény védnöksége alatt? —

Nyuly Mihály ügyében az egész hallgatóság könnyű szírellel meggyőződött róla, hogy a fehér hajú vádlatot jogosan, de minden igazság nélkül legyőzte a fogas prókátor, az ő perbeli ellenfele. Nyilvánvaló lett, hogy az egész familia előtt köztudomású volt, ami tíz évi pereskedés alatt hivatalosan nem volt bebizonyítható. Hamis eskü, szoknyába varrt értékpapírok, hamis tanúzásra invitálás, ezek voltak a győzelmes pörvitelnek gyakorlati fogásai, melyeket a tudományosan kiképzett Istenasszony nem vehetett észre, hiszen, szegényke — vak! No de nem volt vak az esküdtszék. Beszervezte az egész hallgatósággal együtt a furlangot és turpisságot s azután így okoskodott:

Ha a megölt prókátor jogosan bár, de igazságtalanul kinulázta Nyulyt, akkor viszont Nyuly Mihály, jogtalanul bár, de igazságosan állott véres bosszú a prókátoron. Egyiknek az anyagi előny meg a koporsó jutott ki osztalékul, a másiknak: kielégített bosszúérzet és — koldusbot. No hát ezek lekivittettek egymással már a második fölvonásban, a harmadik fölvonás a sármalmas börtönjelenettel: maradjon el! És kimondták a verdiktet, hogy: ártatlan. — Ezt a logikát laikusok és különösen szegényen küzdő emberek megértik, jogászok, urak és gavalérok azonban nem. Amár ők is megértették rögtön az ártat-

azon jogok, tisztaságok, címek, címerek, előnyök stb., amelyek egyenjogú hitvestársakat és a főherceg uraknak egyenjogú házasságból származó utódait megilletik, sem hitvestársunkból, sem Isten áldásával ezen házasságunkból remélhető gyermekeinket és azok utódait meg nem illetik és általuk sem nem igényelhetők, sem nem igényelendőek. Különösen elismerjük és még világosan is kijelentjük, hogy a fentemlített házasságunkból származó gyermekeinket és azok utódait, miután ők nem tagjai a legmagasabb uralkodóháznak, nem illeti meg a trónörököségi jog a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országokban, tehát az 1723. évi I. és II. törvényeink értelmében a magyar korona országában sem és azok a trónörököségi rendből ki vannak zárva.

Szavunkkal kötelezzük magunkat, hogy jelen nyilatkozatunkat, — jelentőségének és horderejének teljes tudatában, — minden időkre úgy magunkra, mint hitvestársunkra és ezen házasságból származó gyermekeinkre és azok utódaira nézve kötelezőnek elismerjük és sohasem kíséreljük meg jelen nyilatkozatot visszavonni, vagy bármit fogantatni, ami a nyilatkozatunkat megsemmisítene, vagy annak kötelező erejét meggyöngyíteni vagy megszüntetni.

Jelen két példányban kiállított nyilatkozatunk megerősítésére ezen okmányt sajátkezűleg aláírtuk és főhercegi peesétünkkel elláttuk.

Kelt Bécsben, 1900. június hó 28-ikán.

Hegedüs Sándor Kolozsvárott.

— Távirati tudósítás. —

Kolozsvár, június 29.

Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter a ma reggeli gyorsvonattal Budapestről ideérkezett feleségével és leányával, Szerényi József miniszteri tanácsos és Pétery fogalmazó kíséretében. A pályaudvaron a kora reggeli idő ellenére és előkelő közönség várta. Ott voltak báró Fellitzsch képviselő, gróf Beldy Bispán, a városi tanács tagjai, Sándor József képviselő és a város számos notabilitása. A helyettes polgármester üdvözlő beszédére Hegedüs meleg köszönettel felelt, azután beajátott a New-York-szállóba. A miniszter délelőtti családjával együtt mindenekelőtt anyja sírját látogatta meg. A délelőtti folyamán a kolozsvári jótékony nőegyletek küldött-ségei tisztelegtek a miniszter nejejénél. A tisztelőgésben a város legelőkelőbb hölgyei vettek részt; a nőegylet küldöttségét annak elnöke, Ferenc Józsefné, az unitárius püspök neje, az arváhás küldöttségét Sigmund Deszóné, az izraelita nőegylet farkasházi Fischer Vilmosné, a luteránus nőegylet Grace Mórné, a filiz-egylet küldöttségét pedig Kozma Ferencné vezette. Résztvettek továbbá a küldöttségekben Szacsina Géza polgármester neje, Welle

lanná nyilvánítás jogos és igazságos voltát, ha a premissza nem vagyonkérdés volna, hanem — asszonykérdés. Ha Nyuly Mihály nem egyszerű munkásféligyelő volna, hanem ficsur, ha nem becsületlenség alatti küzdött volna, hanem illatos tunikák libegése és lobogása szerint változtatott volna frontot nap-nap után lilaszín bugyogóban, sárga cipőben, zöld kabátban, monoklián — és ha — hiszen még aszfaltbetyárt is érhet baleset — az ilyen kaliberű egyéniség, az ő szent becsületére hivatkozva megöli azt, akit a feleségénél talál: akkor az ártatlanná nyilvánított verdikt rögtön józan, érthető és logikus.

Bár e sorok írója valamennyi fölmentés közül csakis ehhez az egyhez csatlakozik az ő igénytelen hódolatával, azért mégis elismeri, illetőleg vitatja, hogy minden fölmentés, mely nem a büncselekvés hiányából következik be, hanem az itélkezési rokonszenvéből fakad: nem egyéb, mint egy-egy forradalmi akkord. „E konkrét esetre nézve fölfüggesztjük a törvényt” — ezt jelent a fölmentő verdikt. Hogy azután a nagy forradalmak mindig hűjával vannak a tétéles jónak, csakis az igazság szől rendesen mellettük, hogy tehát tétéles jog és forradalom inkompatibilisek, ellenben igazság és forradalom tükös viszonyban vannak egymással, ez csak olyan elméleti részlet, amelyben azonban benne zeng — az egész Marseillaise...

A katona a fegyverforgatásból, az orvos a betegség előzéséből, az építész az épületemelősekből, a bíró az igazságból él és táplálkozik. Ha gyalgól a fegyverforgatás, ha rossz a diagnózis, ha összedől a ház és ha nincs a jogban igazság — akkor katona, orvos, építész, bíró tulajdonképpen ingyenélők, paraziták, mert értékes ellenszolgáltatás nélkül fogyasztanak igazi értékeket. Ki merné állítani, hogy ez nálunk csak részben is így van? Legfőkébb azt, hogy — így volt!

Sándor ezredes neje, Gyulai Árpádné, Kia Sándorné, Lengyel Dánielné, Dávid Antalné, Horovitz Sámuelné, Daák Pálné, Pisztory Mórné, Somodi Istvánné, Schwarz Adolfné, Schwarz Józsefné, Péterfi Zsigmondné, Kón Fülöpné, Pataki Istvánné, Kuszko Istvánné, Rosenfeld Lajosné, Kónya Raobel, Csirják Albertné, Török Sándorné, Inozedy Samuelné, gróf Lázár Istvánné, Grün Lipótné, Gyulai Lászlóné, Krompecher Hermin, Turcsányi Gyuláné, Szatmáry Ákosné stb. A hölgyek nevében Ferenc József unitárius püspök neje leikes szavakban üdvözölte a miniszternét, aki férje jelenlétében fogta a tisztelgést, Ferenc Józsefnek gyönyörű csokrot nyújtott át a miniszter nejejének, aki mélyen meghatva köszönte meg a szeretet és nyilvánulást, azután pedig még sokáig elbeszélgetett a küldöttség tagjaival.

A miniszter délelőtti volt tanuló társaival találkozott az ev. ref. főtanoda százados épületében. A tanuló társak közül 18-an gyűltek egybe és számos notabilitás, hölgyközönség és ismerős fölötté meg a termet. A minisztert és tanuló társait Sándor Lajos igazgató üdvözölte, mondván, hogy az intézetnek zászlajára három jelszó volt századok óta írva és ez magyarázza meg, hogy szegényebb eszközökkel ennyi nagy embert nevelhetett. E három jelszó a vallásosság, a hazaság és a munka szeretete. Azután Jónás Bálint lelkész meghárol imádságot mondott, mire Hegedüs Sándor bensőségteljes beszéde következett.

Az intézet magasztalásával kezdte beszédét, aztán rátért volt tanáraira és kegyellett emlékezett meg Köny, Sarkány, Takács, Gyulai Párol, Nagy Ferencről és Fekete Lászlóról, kik Gyulait kivéve mind elhunytak. Ha visszaemlékezünk — ugymond — e boldog időre, és e magas régiókból nézzük a mindennapi életet, a mindennapi élet küzdelmeit, talán elkeseredésünkben mondjuk, hogy ezek utólréhetetlen ideálok, amelyek után hiába törekszünk. De nem így van! Nem áll az, hogy nem tudjuk megcselekedni azt, ami lehetséges, mert éppen az ideálok után való törekvés lelkesedést, kitartást, önbizalmat, bátorságot, sőt vakmerőséget kelt az emberben. E lelkesedés, kitartás, önbizalom, bátorság és vakmerőség nélkül kis nemzet kicsiny fia nagy dolgokat nem csinálhatnak. (Taps.) Az iskola hatását lejegyezve kiemelte, hogy nagy előnyükre volt az a körülmény is, hogy az iskola csak pár lépésnyire van a templomtól Mentünk ugymond, a templomba, némelykor pajzán gyermekek kedvvel, vagy a meier elől futottunk be hűsölni, de ez a templomfevő megstott beánnak. Par perc elő volt arra, hogy Istenhez emelkedjünk fel és szeldebbe és jobban távoztunk onnan. Kivánatos, hogy minden intézetnél így legyen: *mind közelébb legyen a templom az iskolához.* Nagyatáns beszédét a miniszter így végezte: Most, kedves barátaim, újra távozni kell! Tavozni fogunk különböző érzelmeikkel és különböző kiutásokkal a jövőre nézve. En csak arra kérek titeket, hogy azzal az érzellemmel, amelylyel gyermekkorunk óta egymás iránt viseltetünk, maradjatok meg mindnyáan. Ne felejtőd az öreg kollégiumot, de sőt ellenkezőleg az örökké-áldott találkozás frissessége erősebb meg továbbra is baráti érzelmeinket. En, talán a sors kedvezése, az emberek jósága, a véletlen szerencse folytán — no, meg egy kis szorgalommal is, — magasbba emelkedtem, de azért érzem ennek a kirelhetetlen súlyát. Mondom, boldog vagyok, de ne irigylétek ezt a boldogságot! Búszkén valom, jól érzem magamat hivatasomban, mert sokat tehetek és sok kötelességem van, nem azért a jórért, a hatalomért, mert ez magában véve csak teher; és én tudom, hogy aki közbületek megfelelő állást foglal el a közéletben, érzi, hogy munkáit és kötelességeit hiven teljesítette, hogy a munkát nem lehet bezárni akkor, midőn a szemünket zárjuk be. A nagy munka folytonos felelősséggel jár, és ennek rettenetes emesztő érzete gyöttri szünket gjejj-nappal és mindig elől e kérdéssel: megtehető-e kötelességeid és hogyan tetted meg? Nem képzeltetek, mily rettenetes érzés ez! Érezni a kötelességet és ennek megfelelni boldogság; de mindenkor hirdetni fogom, hogy a csendes otthon mindennek többe ér. Nem azt akarom mondani, hogy ne törekedjünk többre, de ha egyik, vagy másik a pályán igen előre halad, ne irigylétek, hanem jó kívánságokkal kísérjétek a siring és mondjátok mindig, hogy annak nagy a kötelessége, de nagy a felelőssége is. Kérjétek működésére Isten áldását, de csak úgy, ha megérdemli az emberek jóakarát, és ha arra méltó. Tartsátok meg barátotokat a jövőben oly szeretetben, mint eddig és kérjék Isten áldását az intézetre, a tanároknak, az egyháznak, a házának és a királynak. Isten éltessen benneteket!

A szép beszéd mély hatást tett a jelenvolóakra. Azután a miniszter és barátai lelényképeztették magukat.

Délelőtti egy órára a miniszter és osztálytársai, továbbá családja és Szerényi miniszteri tanácsos, Sarkány igazgató zártkörű ebédet vettek részt, melyet a miniszter adott. *Maesky* igazgató köszöntötte fel a minisztert, ki melegen felelt. *Németh* János a miniszter nejét, köszöntötte fel. *Sarkány* igazgató telezólalása után elhatározták, hogy tíz év múlva ismét találkoznak.

Kolozsvár, június 29.

A városi közgyűlést délután 3 órákor gróf Bálat Ákos főispán nyitotta meg. Utána Szacsina polgá-

mester adta elő javaslatát, hogy a minisztert díszpolgárrá választassák meg. Utána *Bezel Ferenc* a függetlenségi párt elnöke szólalt fel, kijelentvén, hogy szíve egész melegével elfogadja az indítványt ez érdekes férfiú megítélésére, kinek *Kolozsvár* annyit köszön. *Szamosi János*, a szabadelvű párt elnöke, rövid és határozatos szavakban pártolja az indítványt és örömet fejez ki, hogy egyhangulag emelik határozattá. A közgyűlés egyhangulag elfogadta a javaslatot és *Hegedűs Sándort* nyomban testületileg értesítette arról, *Gróf Baldi* és *Nagy helyettes* polgármester szavai után *Hegedűs felelt*.

Ha valamit tett — ugymond — a városért vagy a hazáért, ha a kolozsváriak bizalmát megtudta érdemelnem, nem rója a maga érdemei, sem cselekedetei számlájára, de a szeretetnek oly meghatározó módon való nyilvánítását annak a körülménynek tudja be, hogy a hivatalos működést meg tudta tisztítani minden szenvedélytől. Egy fogadalmat tehet most s ez az, hogy mint *Kolozsvár* díszpolgára most már nemcsak ambíciója, de becsülete is követeli, hogy e címet egész életén át megszolgálja. (Eljenzés.)

A miniszter tiszteletére este 8 órákor fényes banket volt, amelyen a miniszter családján kívül, a város előkelőségei, köztük számos hölgy is voltak részt. *Bély* főispán mondotta az első felkészült Hegedűsre, mint *Kolozsvár* díszpolgára. *Hegedűs* válaszában kijelenti, hogy úgy érzi magát, mint egy családi vacsorán. Nem érheti oly támadás és kezesítés, amelyre gyógyító irt nem adna *Kolozsvár* szeretete. *Sándor József* a miniszter családját, távollévő fiait is, és negyedik gyermekét, akit a miniszter oly szeretettel ápol és gyámolt: a magyar ipart köszöntötte föl.

Delután a miniszter több ipari tanintézetet és ipartelepet látogatott meg. Az éjet a vasuti kocsiban tölti, reggel pedig tovább utazik *Marosvásárhelyre*.

KÜLFÖLD.

A 14. szakasz. A hivatalos *Wiener Zeitung* mai száma, mint nekünk táviratozzák, császári rendeletet közöl a 14. szakasz alapján, mely felhatalmazza a kormányt 1900. december végéig az adók és illetékek beszedésére az állami szükségletek fedezése céljából; továbbá egy rendeletet, mely felhatalmazza a pénzügyminisztert, hogy a legsürgősebb beruházási kiadások fedezésére szükség esetére 50 millió koronát szerezzen be; azután három további császári rendelet a 14. szakasz alapján, az inszignitiek, a földrendés által károsodott krajnai és stájerországi épületeknek adandó törvényileg biztosított adókedvezményeknek öt évi meghosszabbítása tárgyában, továbbá illeték-kedvezmények tárgyában a hegyesuszamások által sújtott Klappi községnek, az 1900. évi állami beruházási alapoknak 1 és fél millióról két millió koronára való felemelése és ez alapok hovatfordítása tárgyában.

A kínai veszedelem.

London, június 29.

A *Times* jelenti Sanghaiból tegnapi kelettel: Sanghaiból eredő, hitelt érdemlő értesülések szerint *Juansikai* kormányzó a legbarátságosabb viszonyban van az idegen hivatalnokokkal és a misszió-intézeteket legjobb tudása szerint támogatja. Az értesülések azt mondják továbbá, hogy ama számos futár közül, akiket a kormányzó a minap Pekingbe küldött, egyik sem tért vissza. A kínaiak csapatosan hagyják el Sanghait és valami oktan pánik arra kéri a bennszülötteket, hogy visszatérjenek szülőföldükre. Így történt, hogy míg sokan itt kerestek menedéket, mások Kantonba és Ningpoba sietnek.

A *Reuter*-ügynökség jó forrásból értesül, hogy alapos ok van arra a feltételezésre, hogy a *pekingi idegen követeknek* és *19-én átadták utlevelüket*. A külügyminisztérium közlése, hogy a *nankingi alkirály* a sanghaji angol konzul helyetteséhez táviratot intézett, amely szerint 6 és 10 25-én császári leiratot kapott azzal a tartalommal, hogy Pekingben az idegen követségek a császári kormány részéről továbbra is élvezik a szokásos védelmet.

London, június 29.

A *Daily Express* jelenti Sanghaiból mai kelettel: Az este császári hirdetményt tettek közzé, amely szerint a *pekingi császári palotát* és *18-án fegyvertartók és lézadó kínai csapatok megüldözték*.

A miniszterek egy része, köztük a hadügyminiszter, azt ajánlotta, hogy Japán vegye át a kínai fölkelés elnyomását, a többi miniszterek jobbnak tartják, ha Japán a Kínában levő idegenek védelmére szorítkozik. (Reuter.)

Berlin, június 29.

A csifui német konzul jelenti e hó 28-áról: *Seymour* meg van mentve. Minden közelebbi hír hiányzik arról is, vajjon a követek nála vannak. A vasuti összeköttetés Takuval még veszélyeztetve van. A Tiencinhez legközelebb levő utrés, 12 kilométernyi szárazföldi út, csak nagyobb csapatokkal járható. Tizenöt menekült ma innét Takuba indult, hogy az egész vonalat helyreállítsák. Tiencent a nyugati oldalról még egyre bombázzák. A kínai lövedékek rosszul robbannak fel. A lakosok közül három elesett vagy megsebesült. Az előbbi hírek az angol telepen történt pusztításokról, mely telepen lakik a legtöbb német is, túlzottaknak látszanak.

New York, június 29.

A New York Tribune jelenti Washingtonból: *Remy* ellentengernagy vasárnap előreláthatólag felváltja *Kempf* altengernagyot a parancsnokságban és öt Nagasakiba vagy Csifuba küldi. Ama körülmény miatt, hogy *Kempf* nem vett részt Taku megtámadásában, mint hirtelén jár, megálatot indítanak, ha majd a helyzet a vizsgálati eljárás megindítását megengedi.

Páris, június 29.

A minisztertanácsban Delcassé külügyminiszter közölte, hogy *François* francia konzul és az európaiak e hó 24-én elhagyták Jünansent és e hó 27-én Tonghaiban. *Tonking* fele utján voltak. Az alkirály lefejeztette mindazokat, akik a Jünansentben az idegenek ellen kitört fölkelésért felelősek voltak. Delcassé továbbá megerősítette, hogy az idegen követek, akik Pekinget elhagyták, 12 mérföldnyire vannak Tiencentől.

A *Havas-ügynökség* londoni külföldi forrásból eredő táviratot közöl, mely azt mondja: A legutóbbi tárgyalások következtében, úgy látszik, véglegesen eljött az egyetértés fennmaradása a Kínában működő hatalmak között. Ez az egyetértés a statusquon alapszik az érdekeszférek és a kereskedelmi megállapodások valamint a Kínától követelendő biztosítékok és kártérítések tekintetében. A nemzetközi megúszó hadsereg rövid időn 80,000 főre emelkedik, melyből Oroszországra és Japánra egyenként 12,000, Angliára 10,000 ember indából, Franciaországra 8,000, Németországra és a többi hatalmakra egyenként 5000 ember esik. A legutóbb mozgósított sibiriai hadtest csak akkor fogja átépni a kínai határt, ha ezt a helyzetnek esetleg beálló kioldódása megkövetelné.

Róma, június 29.

Crispi a képviselőházban interpellációt nyújtott be *Visconti Venosta* külügyminiszterhez, hogy a kínai kérdést illetőleg mi a kormány szándéka?

Berlin, június 29.

A csifui német konzul táviratozza, hogy *Seymour* Tiencinben van.

London, június 29.

A *Times* jelenti Jokohámából tegnapi kelettel: A Japánban élő kínaiak petíciót intéztek a japán kormányhoz, hogy érvényesítse befolyását arra, hogy az idegen hatalmakat rábírja a *kínai császárnak hatalmába való visszahelyezésére* és hogy a főváros az ország déli részébe helyeztessék át. Ezek az egyedüli eszközök arra, hogy a nyugalom helyreálljon és hogy Kínába reformok legyenek behozhatók.

London, június 29.

A *Daily Express* sanghaji levelezője jelenti tegnapi kelettel: Északról érkezett szavazható jelentések, melyeket velem itteni hivatalos forrásból közöltek, azt állítják, hogy komoly aggodalmakat táplálnak, hogy *Port-Arthurban* és az egész *liautungi félszigeten*, valamint az orosz *Mandzsuriában* oroszellenes mozgalom van folyamatban.

Jokoháma, június 29.

A tegnapi minisztertanácsban megoszlottak a nézetek a Japán által követendő magatartást illetőleg.

HIREK.

Budapest, június 29.

— EUDAPESTI NAPLÓ. Június 30-án új előfizetési és nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetés ezen a napon lejár, méltóztatassanak a megújításról dejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Azoknak a tisztelt előfizetőinknek, kik a nyári hónapok alatt furdőre vagy nyaralóhelyre szándékoznak menni, vagy pedig hosszabb utra kelnek, szolgájon szives tudomásul, hogy kiadóhivatalunk, amint a címvedzésről értesül, nyomban az új tartózkodási helyre küldi a lapot. Ne méltóztatassanak tehát egy rövid levelezőlapnak felhasználásától akkor se visszariadni, ha a nyári szezon alatt talán többször is változtatják lakásukat. A Budapesti Napló kiadóhivatala minden bejelentésre rögtön intézkedik és szigorúan megfelel a szerkesztőség intencióinak, midőn az a nyári hónapok alatt is állandó érintkezésben óhajt lenni kedves közönségével.

— Személyi hírek. Báró *Krieghammer* hadügyminiszter ma megkezdte szabadságát és Galiciába utazott. — *Schlauch* Lőrinc nagyváradi püspök ma Bécsből visszautazott Nagyváradra. — *Daranyi* földmívelésügyi miniszter ma Párisba utazott a gazdaságkongresszusra.

— Kitérítés. A legszélesebb körökben örvendetes visszhangot fog kelteni a hivatalos lap mai száma, mely egy minden tekintetben kiváló ember kitérítését adja hírül. A király ugyanis vásárhelyi *Wodianer* Arthur könyvkiadónak, a közügyek terén szerzett érdemeinek méltánylásán a királyi tanácsosi címet adományozta. *Wodianer* Arthur, aki nemcsak szakmájában egyike a legkiválóbb hazai erőnek, de társadalmi életünkben is jelentékeny szerepet játszik, a tan- és nevelésügyi irodalom terén kifejtett sok oldalu tevékenysége által, mint egy elcsoránú kiadó valóban elismerésre méltó érdemeket szerzett s így királyi tanácsosi emelésében nemcsak a könyvkiadók és könyvkereskedők megtiszteltetése jut kifejezésre, de benső örömmel fogadják a hirt a tanügyi irodalom munkásai is, akikkel vállatva ritka buzgósággal működik közre a jó könyvek előállításában.

— *Kossuth Ferenc* beteg. *Kossuth* Ferenc, az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt elnöke, mint részvétellel értesülünk, hirtelen megbetegedett és a vidékről történt hazajövetele óta az ágyat őrzi. Az orvosok szerint erős izületi csuszban szenved, amely igen súlyos fájalmakkal jár. Valószínű, hogy hosszabb ideig nem hagyhatja el az ágyat. A delután folyamán a fővárosban időző függetlenségi képviselők közül többen meglátogatták *József-kuruti* lakásán.

— *Hieronymi Aradon*. Mint *Aradól* táviratozzák, *Goldis* püspök ma *Hieronymi* Károly tiszteletére fényes ebédet adott, amelyen *Fábán* főispán, továbbá a polgármester, *Vásárhelyi* főrendiházi tag és számos román notabilitás is részt vett. *Goldis* püspök felköszöntőjében lendületes szavakkal emlékezett meg *Hieronymi* liberális szellemű működéséről, *Fábán* főispán és *Bales* közigazgató pedig a különböző nemzetiségű polgárság közti szívélyes viszonyra emelték poharukat.

— Az ó-budai bucsu. Az ó-budai bucsut ma tartották meg: a régi szokáshoz híven nagyon élénken. A bucsuban nem csupán az ó-budaiak vettek részt, hanem a főváros egyéb kerületéből is sokan megjelentek, gyönyörködni a mozgalmak egyben, amit az ó-budai bucsu nyújtott. Az ünnep egyházi része a plébánia temetőjében ment végbe, ahol fél tízkor magyar szent-beszéd után ünnepi zenes misé volt, amelyet *Kirschhoffer* Károly plébános végzett papi engedéllyel. A szertartás alatt az iskolai növendékek s a budai dajkara tagjai adtak elő szép egyházi dalokat. Miso közben a régi szokáshoz híven körmenet volt, amelyben résztvettek az ó-budai előkei polgárságon kívül az összes kerületi egyesületek tagjai zászlók alatt, a hadastyán-egyesületek tagjai zenekarokkal s a fehérruhás léányok. Debán a plébániai ünnepi ebéd volt, amelyben a kerület előjárósága s a lakosság előkei polgárai vettek részt. Az egyházi ünnepet delután 4 órákor litániával fejezték be, a közönség pedig a késő éjeli órákig maradt együtt a harmadik kerületi híres kiskörömökben.

— *Selmecbánya* ünnepe. *Selmecbányáról* táviratozzák: A bányászati és erdészeti akadémia új palotájának felavatási ünnepélyére ma delután két órákor két vonaton érkeztek meg a vendégek *Teleky* és *Bánffy* Dezso előkelőkkel. A nagyszámú közönség

EDLACH gyógyintézet

Alsó-Ausztria, 15 percrenyre Payerba-entől. Holohann. Tüföms: Dr. K. uródi Grönyörű, napos, szőlőtől övött főkővesben, 600 m. mag. a tenger szinén. Széles táj. Teljes vizgyógyász. — Intézet gyógytorna számára. — Összes diéta-kurák. — Legnagyobb könyvt. — Vill. világítás. — Egész éven át nyitva. — Eriach-i városközi telefon 2. sz. Prospektusai és árjegyzései szelvényben. —
 Prospektusai és árjegyzései szelvényben. —
 Prospektusai és árjegyzései szelvényben. —

élen Szinyai polgármester lelkösen üdvözölte őket. Toleky válaszolt, egyebek közt kijelentve, hogy nem vendégeik, hanem hazai jöttek. Beszéde nagy lelkesedést keltett. A bányászok zenéje mellett ötven fogaton vonultak be a vendégek. Az elszállásolás után csoportokban tekintették meg a látnivalókat. Este ismerkedési estély volt.

— **Uj osztálytanácsos.** A hivatalos lap mai száma hozzá 6 felsőleg legmagasabb elhatározását, hogy dr. Neményi Imre kir. tanácsos és miniszter-titkárnak az osztálytanácsosi címet és jelöletet adományozza. E hirt tanügyi körökben osztatlan örömmel fogják fogadni, mert Neményi a magyar pedagógiai világnak nemcsak egyik legkiválóbb és legképzettebb, de egyik legrokonszevebb tagja is, kiből az elméleti képzettséget gazdag gyakorlati tudás egészíti ki, mert Neményi a hivatalnok hierarchia létrájának alsó fokáról küzdötte fel magát jelenlegi díszes állásába. Volt tanár, igazgató és tanfelügyelő. Utóbbi minőségében ő indította meg hazánkban, a csanádmezei törvényhatósági bizottság útján az első országos mozgalmat a népoktatás államotlansága iránt, melynek egy-két kivétellel az ország összes törvényhatósági osztályokhoz. 1896-ban Neményit központi szolgálata a kultuszminisztériumba hívták meg, 1897-ben 6 felsőleg a tanügyi terén szerzett kiváló érdemei elismeréséül a királyi tanácsosi címmel tüntette ki. Neményi tekintélyes irodalmi munkásságot fejtett ki. Volt vidéki lapszerkesztő, dolgozott a pedagógiai és kritikai lapokba, írt számos tankönyvet és pedagógiai tanulmányt. Uj állásában tágabb kör nyílik tevékenységének és bizonyára még sok hasznos szolgálatot fog tenni a magyar tanügynek.

— **A kihalt Balassa-nemzettség.** A hivatalos lap mai száma a következő hirdetményt közli:

Hirdetmény.

Hivatalos uton beérkezett adatok tanúsága szerint: báró Balassa Sándor Veszprémben, 1899. évi december hó 2-án elhalálozott s elhunytával az 1896. évi VIII. törvényeik 15. §. III. pontjának értelmében a magyar főrendiházban örökös tagsági joggal bíró báró Balassa család ágában magvaszakadás esete állott be.

Az idézett törvények 5. §-ában foglalt rendelkezésből kifolyólag a futódokban beállott eme magvaszakadás azzal a felhívással tétetik közhírré, hogy mindazok, kik e magvaszakadást tagadásba veszik, ezt a jelen hirdetmény megjelölésével számítható 6 (hat) hó alatt a főrendiház elnökehez, vagy a magyar királyi belügyminiszterhez intézendő s okmányokkal támogatott írásbeli nyilatkozatban igazolják, mert jelzett határidő lejárta után a hivatkozott törvényszakas értelmében, ha bejelentés nem történt, vagy az igazoltnak nem találhatók, a nevezett családban a futódokban beállott magvaszakadás az örökös jogu főrendi családokról vezetett családkönyvben, az illető rovatban fel fog jegyeztetni.

Kelt Budapesten, 1900. évi június 27-én.

B. Vay Béla, s. k.

Széll, s. k.
a m. kir. belügyminisztérium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök.

A nemzeti mult sok fényes epizódja tolu emlékeztünkbe, ahogy olvassuk a báró Balassa-nemzettség történetének ez utolsó lapját. A Balassa-nemzettség Bors vezéről származtatja magát és már 1222-től fogva történelmi okmányokban fölleljük a Balassák vezetését, akiknek bölényfejű címe sokszor rejtgette is, de mindig tisztelt volt az országban. Szakadatlan sorrendben felléltak Bors ivadékaik a legmagasabb állami és udvari méltóságokban és az egyik: Balassi Menyhért valószággal döntő szerepet vitt akkor, amidőn a Habsburg-dinasztia megvetette hatalmát magyar földön is. Leghíresebb sarja volt a családnak a tizenhatodik század jeles lantosa, báró Balassa Bálint, aki egyformán forgatta a kardot és a tollat, mignem kalandos történetekben gazdag élete Esztergom ostrománál bevészélyezte. A törökök ellen vívott csatában megsebesült és néhány napra rá seibeiben meghalt. Akik vele egyidőben és utána viselték a báró Balassa nemzetiség névét, már nem igen öregbítették a bölényfejű címer dicsőségét. A tizenhetedik században élt s grófi rangra emelt Balassa Bálint honti főispánban újra felosillan a híres őse költői érzése és tehetsége, de már ez melyebb nyomokat nem hagy a nemzeti irodalomban. A család rengeteg birtokai az idők zivatari közben lassankint idegen kézre szállnak és a tizennyolcadik században már csak egy vágy őszköllel a Balassákat, hogy az ősi címer orsorbitatlannal díszítse a kékkői várkastélyt. Harci vívászsguk, tüzes fajszeretük még egyszer fellobban a 1848-iki szabadságharcban is és az alkotmányos korszak derengésével őseikhez híven

elsöknek sietnek a nemzettel megbékült király mellé. Utolsó férfinarja volt a családnak báró Balassa Sándor, akit a főrendiház újraszervezésekor a dicső tradíciók kegyelele öríztek meg a törvényhozó testületnek. Halálával megfordítják a Balassa nemzetiség címerét, amely mindenha a nemzeti mult tisztelt kleudiuma marad.

— **Károly Ferenc József főherceg.** A kis főherceg, aki e nevet viseli, alig ismerjük még. Pedig immár közelről érdekel beünket, lévén ő Ferenc Ferdinánd trónörökös után az osztrák és magyar trón legközelebbi várományosa. Az alig 13 éves főherceg a trónörökös öccsének, Ottó főhercegnek, 1887. augusztus 17-én született legidősebb gyermeke, s azor a réven nyert most magasabb hivatást, hogy Ferenc Ferdinánd morganatikus házasságot köt, s így törvény szerint nem ennek esetleg születő gyermeke, hanem Károly Ferenc József főherceg lesz a trón prezmítív örökös. Ennek megfelelően nevelik is már néhány hónap óta a fiatal princot, aki családja többi tagjaival és oktatóival együtt jelenleg a királynak Edlach mellett levő Wartholz-világában nyaral. A kis főherceg magas növésű vidám kedélyű, szép szőke ifju, aki ma még főképp katonai nevelésben részesül. Azonban katonai nevelőin, gróf Wallis György huszárnagy és báró Mattenloitt főhadnagyon kívül, magyar nyelvmestert is kapott ez év elején. És ez az örvendetes tény — érdemes följegyezni — egyenesen a király kívánságára történt. Tormássy Arthur a magyar nyelvtanító, aki a fiatal főherceget minden hónapban egyszer a király elő viszi. Flyenkor szán ő felsőleg maga examinálja unokaöccsét, a trón jövendő örökösét, gondosan megfigyelve, mennyire halad a magyar nyelven. A főherceg kissé rácsóló és még idegenen kiejtéssel ugyan, de máris egész folyékonyan beszél magyarul. A Wartholza nagy kertje órákhoz tart hangos a magyar szótól, s ha szépe az idő, megkérdi a tanítvány mesterét: — Tormássy ur, parancsol egy kis „magyar sétát”? — Ha ugy teszik fenségednek! — Menjünk a szép Edlach felé, de ne csak kettesben... — Kit vigyünk magunkkal? — A kutyát — feleli tréfásan a főherceg s aztán kérő hangon teszi hozzá: — Ugy-e, eresztí őt is?

Par perc s a tanítvány nyelvmesterével Edlach árnyas utain, majd a Konried-szantatórium mögött oterülő gyönyörű erdőben sétálnak, hangosan ejtve a magyar szót. A főherceg pedig, miközben tanulja a mi nyelvünket, élénken emlékdők minden iránt, ami magyar. Lelkese tudakolja a magyarok történetének egy-egy nevezetesebb eseményét. Megemlítjük még, hogy a fiatal főhercegnek egy magyar komornyika és egy magyar kocsi is van, hogy mentül több alkalma legyen a gyakorlatra, s minél előbb elisajjtassa hazánk édes nyelvét.

— **Egyházi gyűlés.** A budapest-városi ág. hitv. evangélikus egyházmegye gyámintézete tegnapi tartotta évi közgyűlést a Deak-terti gimnázium dísztermében Bachat Dániel esperes és Knyassó György gondnok, mint helyettes világi elnök, együttes elnöklése mellett. Farkas esperes jelentette, hogy báró Radócsy János halálával bányakerületi gyámintézet világi elnöksége megürszedvén, betöltésre vár. A közgyűlés ez állásra egyhangulag báró Fodmaneczky Géza egyházmegyei felügyelőt választotta meg. Bachat esperes bejelentette ezután, hogy dr. Krády Lajos egyházmegyei felügyelő 400 koronát adományozott a gyámintézeteinek. A közgyűlés az adományozónak jelezőkönyvi köszönetet szavazott. Bende Henrik pénztáros előterjesztette az 1900. évi számadásokat, melyeket a számvizsgálók teljosen rendben találtak. A közgyűlés a pénztárosnak buzgó és lelkiismeretes fáradozásáért köszönetet mondott. Erre előterjesztették a segélyelosztási tervet, melyhez a közgyűlés hozzájárult és a kötelező kiadásokon kívül segélyt szavazott a váci anyaegyháznak, a rádi leányegyháznak és az erzsébetfalvi főkegyháznak. Végül a kerületi gyámintézet közgyűlésre küldendő követeket választották meg.

— **A jegyzői szigorlatok.** Értesülésünk szerint Széll Kálmán belügyminiszter körülendileg tudatta a törvényhatóságokkal, hogy azok, kik jegyzői szigorlatra már jelentkeztek, vagy valamely rendkívüli oknál fogva vizsgálati engedélyért folyamodnak, még a régi rendszer szerint vizsgáztathatnak, de csakis szeptember elsejéig, mikor az új közigazgatási tanfolyamok lépnek életbe. A belügyminiszter ezzel alkalmat akar nyújtani azoknak, kik kisebb kvalifikációval bírnak, de hajlamos éreznek a közigazgatási szolgálata, hogy a nagyobb és nehezebb képesítések életbeléptetése előtt jegyzői pályára léphessenek. A körülendileg tegnap küldték szét.

— **Az elítélt Arenberg herceg.** Arenberg herceget, a délnyugat-afrikai német csapatok hadnagját, mint ismeretes, egy bennszülötnek halálra kínzása miatt néhány hónappal ezelőtt elítélték. Vilmos császár azonban megsemmisítette az ítéletet, mert nagyon onyhének találta. Most, mint nekünk Berlinből táviratozák, másodsorú itélkeztek a herceg felett és ezáltal 3 és fél évi várfogsággal sújtották. Az elítélt herceg alkalmasint máris megkezdte büntetését, amire abból következtettek, hogy nincs többé Berlinben.

— **Zola levele.** A Fronde című párisi nő-néjség Zola Emil érdekes levelét közli, amelyet a nagy regényíró Laborihoz írt. Akkor történt ez, amikor Labori felkérte, hogy ő is csatlakozzék az Echo de Paris ellen Picquart által indított pörhöz. Zola levele így hangzik:

Kedves Laborim! Ön arról értesít engem, hogy Picquart és Reinech a bíróságához fordultak, hogy elégtételt keressenek egy reggeli lap gyalázó cikkének szerzőjével szemben, és mint-hogy az a cikk engem is megtámad, vajjon nem csatlakozom-e hozzájuk. Nem, kedves barátom, én nem teszek följelentést. Picquart és Reinech jól teszik, ha a bíróság előtt megtorlást keresnek becületük megrágalmazása miatt és ha a fizetett rágalmozókat jog és igazság szerint elítélik, akkor varni lehet, hogy jövőre más kenyérkereset után látnak. De ami engem illet, már negyven éve meg szoktam, hogy ugy az irodalomnak, mint a politikának minden vizsgálja a lábaim után kap és én megsem üldöztem őket soha. Elvem abszolte figyelembe se venni és megvetni rágalmozókat. Semmi sem egészezebb, mint ily megvetés; mindig jól éreztem magam mellette. Egyetlen egyszer indítottam sajtópört, akkor, amikor be merték piszkítani atyam emlékét. De ami az én személyemet illet, még fölemelt fölvel állok itt, dolgozom és műveim megvédenek engem. Szilárdul el vagyok határozva, hogy a zugszó zavaras hajtani nem haborgatom és egy pillantásra sem méltatom azt a sarat, amelyet magukkal hordanak. Amit írok, fölelem és aggodalom nélkül küldöm a világba. Ama rágalmozók irka-árkaját azonban egy napon kiassák a csontházból és megmutatják a világnak és a mi unokáink iténi fognak fölötök... —

— **Loubet a magyar kiállításon.** Párisból táviratozák: Loubet Emil, a francia köztársaság elnöke tegnapi délelőtti Müllerand és Loggus miniszterek, valamint a kiállítás vezérigazgatójának kíséretében meglátogatta a magyar kiállítás bányászati és témpari csoportját. A köztársaság elnökét Lukács Béla kormánybiztos és Farkas országgyűlési képviselő zsüri-tag kalauzolták és szolgálták szakszertő magyarázatokkal. Az elnököt, aki figyelmesen megnézte mindkét kiállításunkat, különösen meglepte azok változatosága és Magyarország nagyszámú gazdasági különböző érekeiben. A témpari csoportban ki van állítva a régi lánchidnak egy lánscseme, mely alig négy méter hosszú és a most épülő eskütéri hid egy 14 méteres lánscseme is. Lukács kormánybiztos, mikor ezekre felhívta Loubet köztársasági elnök figyelmét, megjegyezte, hogy a kisebbiket még Angliában készítették 50 évvel ezelőtt, a nagyobbikat pedig már Magyarországon a háromszáz méternyi egyenylásu új Dunahidhoz, ami egymagában is eléggé jellemzi vasiparunk hatalmas fellendülését.

— **Kitüntetett rendőrök.** Sándor szerb király egy oszód magyar rendőrt tüntetett ki különböző medálakkal. És pedig Sárányi László őrmester a koronás arany érdemrenddel, Zsebbéti Antal, Tompa Elek, Berger Ignác és Tokovecz József ellenőrök a koronás ezüst érdemjelet, Kis János szakaszvezető a koronás ezüst érdemjelet, Desző András, Tóth János és Csinsák Gyula rendőrök pedig az ezüst érdemjelet kapták. A rendjeleket ma délelőtt adták át nagy ünnepséggel a szerb konzulatusnál a kitüntetett rendőröknek, a szerb konzulatus tagjainak jelenlétében. A főkonzuli dragoman Schwarz Benő a megjelentekhez beszédet intézett, amelyben tudatta, hogy a kitüntetéseket a szerb király a körülötte teljesített kitünő szolgálat elismeréséül adta.

— **Nagy ékszerlopás Párisban.** A párisi rendőrség értesítette a főkapitányságot, hogy e hó 11-ikén egyik párisi pályaudvaron nagy ékszerlopás történt. A tolvajok elloptak egy dobozt, amelyben értékes ékszerök voltak. És pedig egy vizszintes irányban elhelyezett három gyémánttal ékesített mellű 5000 frank értékben. Egy légyalaku mellű, amelynek háta zafír, hasa gyöngyökből, szeméi rubinból, szárnyai vörös kővekből vannak kirakva. Platinába van az egész foglalva. Van köztük egy arany Andráskereszt gyöngyökkel kirakva, végre egy kis bonbonniere zománcozott ezüstből Cecilia vérséssel. A ki nyomra vezet, 1600 frank jutalmat kap.

— **Magyar kántor Bécsben.** A pesti izraelita hitközség remek hangu kántortól, Gutmann Bélától a bécsi izraelita hitközség, lipótvárosi nagytemplomához főkantorra választotta.

Szép volt az élet — de megirigyelték!...

(Családi dráma a Zuglóban.)

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, június 29.

— Szép volt az élet — de megirigyelték!

Utolsó sora ez egy boldogtalan ember lehelének, aki ma délután a Zuglóban elpusztította a vele vad-házasságban élő nejét, kis gyermekét s azután önmagát. A szörnyű dráma hőse Csikváry Antal ötven esztendő államvasuti ellenőr, a balparti üzletvezető-ségnél a számfőnökség főnöke. Intelligens, képzett ember volt, munkás, kötelességtudó tisztviselő, rendezett viszonyok közt élt, de beteges kedélyű, ideges természetű volt s ez nyújt némi magyarázatot ahhoz a véres drámához, amely a Zuglónak meghozta a nap szenzációját. A Zuglóban mindenütt ismerték az ambiciózus hivatalnokot, aki megfordult minden lokális mulatságon, ahol a műkedvelők előszokták adni egy-egy szindarajját, csupa vig, mulatságos apróságokat és bizony senki sem sejtette olyankor, hogy Csikváry Antal egy borzalmas tragédián tépelődik, amelynek utolsó felvonását három revolverlövésessel ma fejezte be.

Szedlagovics Antal államvasuti ellenőr felesége, aki a Murányi-utca 22-ik szám alatt lakik, ma délután két órakor levelet kapott. Egy kis leány hozta a levelet. Megismerte, hogy Csikváry Antal államvasuti ellenőr írja, akivel a leánya, Szedlagovics Etel, az öszi születésű 25 éves hajdon közös háztartásban él. Az idős asszonyt gyönyörű bontotta föl a levelet, amelyben Csikváry Antal és az ő leánya bucsuznak tőle. Az első pillanatokban szóhoz sem tudott jutni, de azután leküldte cselédjét a levelet a legközelebbi rendőrhöz, aki a Csömör-úton posztol. A rendőr telefonon jelentést tett a levélről a főkapitányságnak.

Ezalatt maga az öreg asszony is összerendezte magát és kecsibe ült. Vágtatva hajtott ki a Zuglóból, ahol az Egressy-utca 110-ik szám alatt lévő házban lakott a leánya Csikváry Antallal s tizenhét hónapos kis leánykájával. Ő volt az első, aki kikergette, de a házban mindent zárva talált. A függönyök le voltak eresztve s sehol se lehetett benézni a szobákba. Összelármázta a szomszédokat; ezek azonban azt a anasot adták neki, hogy várja meg a rendőrséget, amelyet nyírs értesített már a szomorú levélről. A szerencsétlen asszony — mit tehetett egyebet — várt.

Ugy fél négy tájban érkezett ki a rendőrség. Winter Mór rendőrgazdalmos jött ki a Zuglóból Rónai rendőrvossal. Lakattal felnyitatták a lakást. Az udvara nyíló első szobában senkit sem találtak, de amint a szomszédos utcai szoba ajtaját feltárták, szomorú látványt tárult előjük. Három halott volt a szobában, mind a három őriást vértőlcsában.

A szoba baloldali fala mellett állott egy pamlag, ezen feküdt egy kis halott, a tizenhét hónapos kis Szedlagovics Etel, Csikváry Antal törvénytelen gyermeke. A feje alatt párna volt s úgy nézett ki, mintha aludna, de a halántékán lévő hatalmas seb, amelyből még szivárgott a vér, s mozdulatlansága árulta, hogy elszállott belőle a lélek.

A pamlag előtt kissé rendezetlen ruházatban, a földön feküdt Szedlagovics Etel. Mellette hatalmas vértőlcsa; őt is halántékán érte a golyó, amely kioltotta az életét. Tőle jobbra, az ablak mellett, szintén a földön feküdt Csikváry Antal. Szintén a halántékán volt a seb. Térdei összehúzva feküdt a földön, nagy vértőlcsában. A rendőrorvos konstataulta, hogy egyikben sincs már az életnek egy szikrája sem és hogy a dráma körülbelül két óra tájban történhetett, mert a holttestek már csaknem egészen kihűltek, amikor a rendőrség megjelent.

Csikváry alkalmasint előbb kis lányát, azután pedig Szedlagovics Etelt löste agyon, végül pedig a saját halántékának irányozta a fegyvert s önmagát is jól találta.

Csikváryék közös elhatározással váltak meg az életől. Ezt bizonyítja az a levél is, amelyet Szedlagovics Adolfnénak írtak s amely a következő:

Kedves Apa és Mama!

Közös meggyezéssel megyünk a haláiba. Utolsó óhajunk, hogy ne bocsiljanak fel. Mindhármunkat pedig közös sírba, illetve egy koporsóba tegyenek. A Majrik-egylet tagja voltam, az tomettesen el.

Az összes apróságokat add el. A kert-vetemény a tettek. Bocsásatokat meg nekünk és imádkozzatok éretünk.

Igy jó, így helyes, — vége mindennek!

Antal fiannak a Babához adott szindarabomat adjátok át, majd ha nagy lesz.

Elkém összes ruháját vigyétek el Annának. A halószobában levő két kép meg a varrógép is Annáé.

Szép volt az élet — tele boldogsággal, de rövid, mert az angyalok megirigyelték.

Isten veletek, oszlokok és Ural benneteket s sirig hű fiatok és leányotok.

Anti, Etka.

A levelet úgy a férfi, mint a nő aláírta s aztán, közvetlenül a dráma megtörténte előtt elküldték Szedlagovicsnéknak.

Még egy levelet írt Csikváry: a bátyjának, Csikváry Jákó államvasuti főfelügyelőnek, azt egy kis fuval küldte el, aki fél négy óra tájban kézbesítette a levelet a hivatalban. Az üzletvezető-ségnél ekkor tudták meg a szomorú esetet, amely milyen megröndítette a szerencsétlen Csikváry kollégáit.

A zuglói családi dráma okát családi bajokban kell keresni. Csikváry Antal nő, családi ember volt már régebbi idő óta. Feleségétől három gyermeke van. Antal, aki Bécsben katonaiskolában van, továbbá két kis leány, akik meg nagyanyjuknál laknak az Újvásár-téren. Házassága a három gyermek dacára sem volt boldog. A hitvestársak folyton civakodtak s ennek az lett a vége, hogy Csikváry körülbelül két esztendővel ezelőtt elhagyta a feleséget s válópárt indított ellene. Ekkor már ismerte Szedlagovics Etelt, akivel nem sokára közös háztartásra lépett. Nagyon szerette a csinos leányt s eltöltött szándéka volt nőül venni, ha a bíróság elválasztja feleségétől, és törvényesíti gyermekét, amelylyel már Szedlagovics Etel ajándékozta meg. De felesége mindenféle akadályokat gördített a válópár elé, hogy megakadályozza újból való házasságát. A válópárt tényleg még most sem fejezték be.

Ugy látszik, hogy ez az eset nagyon elkésérette a különben is ideges, ekzaltált természetű embert s abban a tudatban, hogy Szedlagovics Etelt nem veheti feleségül, elhatározta, hogy megölje a családját, aztán önmagát is. Tervét közölte a leánygyal, aki úgy látszik maga is el volt keseredve és könnyen volt rávehető a szomorú végre.

Csikváry tegnap még beat volt hivatalában és kollégái szokatlanul jó hangulatban látták. Estefelé ment csak haza a Zuglóban lévő lakására, ahonnan ma a halottas kamrába került. A szerencsétlen ember nagy szerepet játszott a zuglói társaséletben. A kaszinó-nak lelkes tagja volt s a mulatságok rendezésében tevékeny részt vett. E mellett foglalkozott az irodalommal is. Szindarabokat írt egyre-másra és boldog volt, ha műkedvelőkkel előadhatnatta egyik-másik darabját. Rendesen a Zugló nagy sörözőjében rendezte ezeket a színelőadásokat. Komolyabb hatásra természetesen ő maga sem számított.

A rendőrség a lakást lepecsételte s a három halottat estefelől kivitette a törvényszéki orvostani intézet bonctermébe.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** Az utolsóelőtti előadás. A Népszínház bucsuzó primadonnái kivül ma Hegyi Aranka és Z. Bárdi Gabi léptek föl utoljára a nyári szünet megkezdése előtt. A két művésznő Offenbach örökbeszű operettjében: Hoffman meséiben bucsuzott el a közönségtől, amely a szezon zártával is szépen megtöltötte a nézőteret. Hegyi Aranka híres hármas szerepéről most irni és kiemelni alakításának káprázatos gazdagságát, annyi volna, mint fölfedezni a művésznő e briliáns szerepét, most csak annak fölemlítésére szorítkozunk tehát, hogy a művésznő ma is valóságos ünnepi estét szerzett a közönségének, amelyet még bensőbbé, még melegebbé tett a bucsuzkodás. Minden nagyobb jelenése és énekszámja után perackig tartó taps zúgott föl és a felvonások után újra meg újra meg kellett jellelnie. Z. Bárdi Gabi pompásan festett Miklós szerepében és megérdemelte a tapsokat. A többi szereplők közül derekasn kiváltak Solymassy, Vidor, Kiss Mihály és első sorban Kenedi, aki nehéz, farszot szerepét énekrészeiben és játékban egyaránt igen szép sikerrel és sok taps közepette játszotta végig.

** A III. kerületi zenekonzervatóriumban tegnap volt az évzáró hangverseny, az intézet Lajos-utcai dísztermében, mely egészen megtelt az érdeklődő budai közönséggel. Teasdale Márta zongora-, Vidor-falvy Gyula hegedű és Erdélyi Deszö cimbalom-osztályja szép baladásról tett tanságot. A megérdemelt tapsokból bőven kijutott az intézet igazgatójának Erdélyi Deszönek is, aki a magyarosítás terén is szép sikerrel működik Ó-Budán.

** Kapuzás. A fővárosi téli színházi évad voltaképpen holnap, szombaton ér teljesen véget, amikor a Víg-színház és a Népszínház is bezárja kapuit. Mindkét színházban holnap lesz az utolsó előadás s az előbbi A mintaférj című francia bohózzattal, az utóbbi pedig a Lúivel fejezi be előadásait. Ez az előadás lesz egyúttal Kéry Klárának is a bucsuja szabad-ságideje előtt. És ezzel hivatalos formában is megkezdődik a nyári színházak ávadja...

— Beiratások a leánygimnáziumba. A VII. kerületi állami gimnáziummal kapcsolatosan és dr. Heinrich Alajos vezetése alatt álló három éves leánygimnáziumi tanfolyamra a beiratások a mai napon kezdődtek s június 30-ikán és július 1-jén tartanak. Fővárosnak polgári iskolát vagy ennek megfelelő iskolát végzett leányöndevendékeket.

— A jegyzők és a közigazgatás reformja. Az országos központi jegyző-egyesület választmánya ma délelőtt ülést tartott, amelyen az elnököl Kuncze Imre a tanácskozás főtárgyául a közigazgatás egyszerűsítésére vonatkozó mozgalmat jelölté meg. Szegedi Albert azt indítványozta, hogy tekintettel a pest-megyei hasonló mozgalom megbúsultára vegyék le a kérdést a napirendről, de többek felszólalása után Szegedi visszavonta az indítványát és a választmány az elnökség előterjesztésére már ezen az ülésen megállapította a jegyzői kar állásfoglalásának alapelveit. Ezek közül a főbbek az elnökség javaslata értelmében a következők:

Törvény lenne alkotandó arról, hogy a mostani községi és körjegyző községi közigazgatás fejevé, a képviselőtestület elnökévé léptetessék elő: a bírói állás pedig a községben szüntetessék meg. Mindazon kihágási ügyekben, amelyek ma a járási hatóság és a községi előjáróság jogkörébe utalják, ruháztassák föl elsőfokú hatósági joggal a községeknek és körjegyzőségeknek főnököi fejei; második fokú hatóság volna a főszolgabíró, harmadik fokú hatóság volna részint az alispán, részint a közigazgatási bizottság. Törvényhozási intézkedés volna teendő arra nézve is, hogy minden nagyközségben és minden körjegyzőségben az állami és községi adók kivetésére, behatására, elkönyvelésére, mindentelje nyilvántartások vezetésére külön közeg alkalmaztassék, a népesség és terület mérvéhez képest megfelelő segéd-személyzettel. Az ezen közegek alkalmazásával járó kiadások erejéig részesítse a községeket az állami kincstára évi segélyben.

Törvényhozással rendezendő a fogalmazói karban működő községi tisztviselői fizetése a mai viszonyoknak megfelelően s oly mérvben, amint azt felelőbb említett emlékiratunkban javaslatba hozni bátor-kodtunk.

A nyugdíjra jogosultak nyugdíjgyve az egész országban egyöntetű alapon és állami felügyelet és kezelés alatt volna rendezendő. Megalkotandó lenne a tisztviselők szolgálati pragmatikája s a tisztviselők felelősségéről szóló törvényjavaslat.

Többek hozzászólása után a választmány en bloc elfogadta az elnökség részletes javaslatát. A közgyűlés elé terjesztendő tervezet elkészítésére a választmány hét tagú bizottságot küldött ki, melynek tagjai: Kuncze Imre, Uszky Bálint, Szegedi Albert, Fodor Jenő, Ujhelyi Géza, Csizmadia László, Horvics Mihály.

— Gyermekgyilkosság. A napokban az Almásy-tér bokrai között egy csecsemő-holttestet találtak, újságpapírosba göngyölve. Bevitték a törvényszéki orvostani intézetbe, ahol felboncolták. A boncoló tanárok megállapították, hogy a hat éves kis teremtést a szájába gyümöcszűl rongyokkal fojtatták meg. A rendőrség a gyilkos anyát kiletét már meg is állapította. Az illető Bratk Józsefné, született Tóth Mária edelényi születésű, férjétől különváltan élő 28 éves cseléd, aki legutóbb az Óriás-utca 1. szám alatt lévő lakásáról eltűnt. A kis gyereket születése után Pista névre kereszteltette s vele együtt tűnt el a lakásból. A kis halottat fémernyőről ismerték föl. A gyilkos anyát most mindenfelé keresi a rendőrség.

— Két öngyilkosság. Groblóth Vilma budapesti születésű 23 éves leány, aki Csukay Sándor csemere-üzlet tulajdonosának vadházasságban élt, ma délután négy óra felé az Üllő-út 21. szám alatt, a csemere-üzlet mellett lévő szobában szíven lötte magát és azonnal meghalt. Nem tudják, hogy mi az oka öngyilkosságának. — Figler György 33 éves gyári munkás ma este nyolc óra tájban a felesége és nővére, Figler Mária személtárára az uppesti hidról a Dunába ugrott és nyomtalanul eltűnt a habok között. Figler valószínűleg azért lett öngyilkossá, mert ösz-szekocant a feleségével.

— Rendőri hírek. Lampi Lipót akáca-utcai zálogosnak üzletében — mint említettük — a napokban betörő járt, aki 1000 forint értékű ékszert elloptott. A rendőrség a betörőt Teszarik Lajos péklegény személyében elfogta. — Lőrinc Sándor vésnököt és Mikó József mészolólegényt a rendőrség szesztolvajlásért letartóztatta. — Balogh-Khan Ferenc 40 éves asztalossegéd ma reggel a Rakóczy-téren hirtelen rosszul lett s pár perc múlva meghalt. Tetemét a boncoló intézetbe szállították. — Máté Teréz 40 éves napszámosnő, akit tegnapelőtt a Baross-utóban a 151. számú villamos kocsi elgázolt, ma éjjel sérülései következtében a Rókus-korházban meghalt. Holttestét a boncoló intézetbe vitték.

— A Telefon Himnusz ma este 11-ig katonas és cigányzenét követően előzetőnek. A Frankurttól érkezés esti zűdsé megnyitásának kurzusait 1/40 órakor, a legújabb híreket és táviratokat pedig este 1/10 óratól 10-ig olvas-tatja föl a beszélő újság szerkesztősége. Ugy a zene mint a felolvasások kezdésére riadójelleggel figyelmezteti az érdeklődőket.

(x) Línhart Vilmos festő műtermében készülnek Arcképek, szentképek, gobelin-dekorációk, aquarell stb. festmények művészi kivitelben. Festett fonyképzési hátterek és színpadok kölcsönbe kaphatók.

**** A csárda virága.** (A Fővárosi Nyári Színház bemutató előadása.) A Népszínház is, a Magyar Színház is elő akarta adni Lukácsy Sándor új népszínház-művét, amelynek ma este volt a bemutató előadása a Fővárosi Nyári Színházban. A csárda virága a főmunkák közül az import miatt szorult le a közszínházak műsoráról, ám ez a darabnak — a mai premier nagy sikere bizonyítja — mit sem ártott. A közönség nagy várakozással ment a színházba, a Vereshaju kitűnő szerzőjének nevét olvasván a színlapon és várakozásában nem csalatkozott. Lukácsy darabja messze távolságban áll a sablonos népszínházoktól; a meseje mindvégig érdekes, a nyelvezte pedig zamatos magyarságu és még sem erőltetett. Minden egyes jelenetből kitetszik, hogy a szerző ismeri a népeletet a maga valóságában és a drámaíró biztosságával tudja alakjait a színpadra vinni. Kód Gyurka tragédiája az életből merített tragédia; leszúrta a feleségét, megszenvedett a bűnéért és csak akkor tudja meg, hogy ártatlan volt a felesége, mikor már a lánya, a szép Tecca boldogságáról kell határozni. Tacát egy vén gazdához erőltetik, de végre a szíve győzedelmeskedik és Deleog Pistának lesz a felesége. Kód Gyurka pedig kibékül az ellenségeivel, meg a tíz évi fogságát is elfeledi, mikor a lánya boldogságát látja. Ez a magva a darab meséjének. Dalokkal Dankó Pista látta el a csárda virágát; csupa olyan tiszta pattant magyar nótát szerzett ezúttal is Dankó Pista, hogy kevés időbe telik és énekelni fogják szerzője az országban. A szinkört zsufolóság megtöltötte a közönség és lelkesen tapsolt a szereplőknek és a szerzőnek. Az érdemes szerző a fölvezetés végén többször megjelent a lámpák előtt. Tecca szerepét Komáromy Mariska játszotta, mint vendég; a művésző gyönyörű alakítását és remekül előadott dalsát sürü tapsal honorálta a közönség, tisztelőlét pedig egy virágbotkrétát is kapott. Faragó egy félkegyelmű legényt játszott, játékaiban művészi erő, finomság és mélység volt, sok tapsot kapott, egy kis nótáját meg is ismételtették. Sebestyén Kód Gyurka szerepében megmutatta, hogy komoly tanulmány után érdepi alakításra képes. Krémer mókáival és Mihályi szepi énekeivel járult hozzá a jó előadáshoz, amelyben még Pajor Emilának és Radányinak van érdeme. Lányi Géza gyönyörű csembellójátéka fölfrissítette a zenekart.

**** Művészesszág.** Fidor Dezső, a Magyar Színház rendezője június 28-án házassági frigyvet köt Molnár Rózsával, a Nemzeti Színház ifjú tagjával. Két derék művészteleget egyesül ebben a frigyben.

SPORT.

Alagi lövészenyek. Ma volt első napja Alagon a második nyári meetingnek rendkívül nagy érdeklődés közt. A versenyek szokatlanul érdekes lefolyásnak voltak a részben a favoritok, részben az outsidersok győzelmével végződtek. Volt egy baleset is: Szemere százados az első versenyben lebukott Popovkáról s eszméletlenül terült el a földön; de azután magához tért s kiderült, hogy nem érte nagyobb baj. Mindjárt a következő versenyben lovgolt is, s második lett Parázs-szal a Morny gátversenyre pedig megnyerte Uffalu-val. A mai nap részletes eredményei ezek:

I. Handikap. Díj 1200 korona. Távolság 2000 méter. Rohonczy G. Belladonna-ja (Krause) első, Mr. Brook Wundermadl-ja (Brook) második, Mr. Lincoln Bandita-ja (Horthy) harmadik, azután Grimaldi, Viseur, Popovka. Bírói ítélet: Könnyen 2. Hoszzal nyerve, félhosszal 3-ik, Popovka elbukott. Totalizátor: 10: 69. Helyrefoadások: I. 50: 163, II. 50: 182.

II. Eladók versenye. Díj 1000 korona, távolság 2400 méter. Gróf Orsich P. Corvina (Orsich) első, Chernel Gy. Parázs (Szemere) második, Lits Gy. Délbába (Brook) harmadik. Azután Julius. Bírói ítélet: Félhosszal első, nyakhosszal hátrább holtverseny a harmadik helyre. Totalizátor 10: 47. Helyrefoadások: 50: 119 és 50: 161.

III. Ewantha-akadályverseny. Díj 3000 korona, távolság 4000 méter. Geiszt G. Reménye (Machen) első, gróf Orsich Theklaja (Hossz) második, herceg Braganza Tudora (Rosak) harmadik. Azután Diszpölgár, Gigerikönigina. Bírói ítélet: Egy hosszal biztonság nyerve, egy hosszal harmadik. Totalizátor 10: 62. Helyrefoadások 50: 161 és 50: 112.

IV. Morny gátverseny. Handicap. Távolság 2400 méter. Díj 1200 korona. Gróf Pejaesevich A. Uffalu (Szemere) első, Rohonczy G. Arkadia (Krause) második, Fiesch A. százados Zuzsi (Horthy) harmadik, azután Ravasz II., Pacsirta. Ítélet: Egy hosszal könnyen nyerve, 8t hosszal harmadik. Totalizátor: 10: 23. Helyrefoadások: I. 50: 79. II. 50: 103.

V. Kétévesek eladóversenye. Távolság 1200 méter. Díj 1200 korona. Jankovics-Bésán Gy. Előre II.-je (Rosak) első, Mr. Brooke Jokeje (Fürst) második, Herváth J. Fergeje (Travnicsek) harmadik. Azután: Rozmaring, Revenant, Gyamleány, Leányka. Ítélet: Könnyen nyakhosszal nyerve, két hosszal harmadik. Revenant a startnál meztellett. Totalizátor

10: 29. Helyrefoadások: I. 50: 85. II. 50: 126. III. 50: 22.

VI. Vistoronydíj. Távolság 1400 méter. Díj 1500 korona. Gróf Wenckheim D. Györgytallérja (Horthy I.) első, lov. Guttmann M. Isaloja (Brooke) második, gróf Andrassy T. Almonja (gr. Orsich) harmadik, futottak még: Vagyon, Dolly, Frangible, Estók. Ítélet: Küzdelem után félhosszal első, három hosszal harmadik. Totalizátor: 10: 25. Helyrefoadások: I. 50: 66. II. 50: 71. III. 50: 96.

Nyiltér.

Császárfürdő
BUDAPESTEN.

Guber Forrás

Kapható az összes ásványvíz-üzletekben, gyógyszerárak és drogeriákban.

MATTONI ÉS WILLE, BUDAPEST.

(Az e rovat alatt közöltetnek sem tartalmát, sem alakját nem teletés a szerkesztőség.)

TÁVIRATOK.

Bécs, június 29. Ó felsége ma délben átvette Csimue-Pom-Ji koreai követ megbízó levelét, aki Bécsben, Berlinben és Pétervárbán van akkreditálva.

Bécs, június 29. A bolgár fejedelem ma délelőtti ideérkezett és tovább folytatta útját Páris felé.

Páris, június 29. A Presse című lap Brestből táviratot közöl, mely szerint a jelenleg Khinában levő „D'Entrecasteant” cirkáló elsüllyedt volna. A tengerészeti minisztérium erről nem kapott hírt és azt hiszi, hogy ez a jelentés téves.

Muraviev utóda.

Köln, június 29. A Kölnische Zeitungnak jelentik Pétervárból, hogy gróf Lambsdorf, a külügyek új, ideiglenes vezetője, meerkerte a cárt, hogy a külügyi tárcát tekintettel a válságos katonai helyzetre töltsse be minél hamarabb. Swolofn kívül most még Sinotjev konstantinápolyi és Urszov horozeg párisi nagykövetet is emlegetik jelöltnek. Az előbbi érdekében erősen dolgoznak a pánszlav körök. Politikai körökben azonban nem tartják valószínűnek kinevezését. Urszovot pedig, akinek fontos összeköttetései vannak francia politikusokkal és pénzesemberekkel, magántermészeti okokból szintén elgha fogják kinevezni. Legnagyobb kilátásai vannak a külügyi tárcára Nelidov római nagykövetnek.

A francia flottajavaslat.

Páris június 29. A képviselőház folytatta a flotta-csoportosításról szóló törvényjavaslat tárgyalását. Lanessan tengerészeti miniszter védelmezi a kormányjavaslatot és kijelenti, hogy Franciaországban nagy páncéloshajóira van szüksége partjainak védelmére és cirkálóira, gyarmatainak védelmére. Torpedó naszdók és tengeralatt járó hajók hasznosak, de nem elegendők a partvédelemre. A miniszter dicsőrettel adózik a tengerészetnek és azt mondja, hogy Franciaország erősíteni akarja haditengerészetét, nem agresszív célokra, hanem gazdasági érdekeinek és nemzeti becsületének védelmére. (Tetszés.)

A délafrikai háború.

London, június 29. A Daily Telegraph jelenti Pretóriából tegnapi kelttel: Vasárnap óta French tábornok a balszárnyon és Hamilton tábornok a jobbszárnyon, valamint a II. hadosztály a közepben arra törekszik, hogy az ellenség hadállását a Silverfontól keletre 15 mérföldnyire fekvő do-bon körülzárják. Három napig tartó harc volt, de kedden éjjel az ellenség a Delagoa-vasut mentén visszavonult. Az angolok vesztesége összesen körülbelül 150 ember. Remélik, hogy Buller tábornoknak sikerülni fog elválni a boerok visszavonulási útját.

Borzasztó viharok.

Szófia, június 29. Tegnapi este a borisovogradi és lakovoi kerületekben (Dél-Bulgária) rendkívül heves zivatar és jégeső volt, mely nagy területeken elpusztította az egész vetést. A jégdarabok 100-nál több parasztot megsebesítettek. Néhányan belehaltak sérüléseikbe. Sok marhát agyonfűtött a jég a mezőkön.

Az angol alsóházról.

London, június 29. Az alsóházban Redmund William kérte a kormányt, vajjon Egyiptom megszállását állandónak tervezik-e.

Brodrick államtitkár azt válaszolja, hogy a kormánynak most nincs semmi hozzátenni valója ahhoz, amit maga vagy az előbbi kormányok nyilvánosan kijelentettek Anglia egyiptomi politikáját illetően.

Redmund azután azt kérdi, vajjon a khedive újabb látogatásának az-e a célja, hogy azt a kívánást terjeszse Anglia elé, hogy országából hordja el magát. (Nevetés.)

Brodrick nem válaszol.

Chamberlain gyarmatügyi miniszter közli, hogy Kumassziból nem érkeztek újabb hírek.

Az olasz képviselőház.

Róma, június 29. A kamara 276 szóval 74 szavazattal ellenében egy havi költségvetési provizóriumot fogadott el és elhatározta, hogy vasárnap megkezdje az új házszabályjavaslat tárgyalását. Az ülést ezután berekesztették.

Az őrlési forgalom mellett.

Bécs, június 29. Az alsó-ausztriai molnár-kongresszust ma tartották meg a belügyminiszterium, a kereskedelmi és vasutügyi miniszterium, a helytartóság és a város képviselőinek jelenlétében. Majdnem az összes szónokok hangozták, hogy az őrlési forgalom megszüntetése egy új jobb korszak kezdetét jelenti az osztrák malomiparnak. A termelésnek kontingentálását s az üzem redukcióját, amit a pesti malomok kívánnak, csak üdvözlőni lehet. Főbírhó előadó felhívja a kormányt képviselőit, hogy a jövőben is fordítsák jóindulatukat az osztrák malomipar felé. Elfogadták egy határozatot, melyben az elnökség megbizatik, hogy azonnali forduljon egy beadványval a kormányhoz, melyben a terményföldének oly értelemben való reorganizációját kívánják, amint azt a mezőgazdasági érdekeknek a kereskedelmi szerződésnek megkötésénél való megoldására létesített központi hivatal agrár-programja kifejlette. A bisko-határidőbizlet egészen ellátandó, a szokvány-gabona megjelölés megszűntetendő és azok az ügyletek vetendőek alá a főzde judikatúrájának, melyek a minőség, proveniencia, mennyiség és szállítási idő megjelölését tartalmazzák. Továbbá elhatározták, hogy jelkéri a kormányt, hogy a vám- és kereskedelmi szerződés megújításánál a gabonát és az őrlési termékeket illetően az alsó-ausztriai malomszövetkezetek által a kereskedelmi minisztériummal közölt óhaj értelmében állapítsa meg a vámkot. Állapítsanak meg maximális és minimális tarifát, mely utóbbi a határát képezné a megengedhető koncesszióknak az új kereskedelmi szerződések megkötésénél. Végül elfogadták egy határozatot a közraktárak által üdött haszkereskedés és lisztkozás ellen, valamint a szövetségi malom fölállításra ellen, mely utóbbi, amennyiben fennállnak, a többi bér- és kereskedelmi malomokkal egy sorba helyezendő. A kongresszus ezután 6 tetszettel berekesztetett.

Kölgazdasági táviratok.

New York, június 29. (Terményáradás.) (Zárlat)
Gyapot: New Yorkban helyben 10.—. (9.3/4) júliusra 9.98 (9.59). szeptemberre 8.98. (8.72). New-Orleansban helyben 9 1/2 (8.9/8). — Petroleum Stand white New Yorkban 7.85. (7.85). Stand white Philadelphian 7.80. (7.80). Refined in Cases 9.15. (9.15). Credit Balances at Oil City 1.25. (1.25). — Zsír: Western Stand 7.10 (7.20). Rohe és Brothers 7.25. (7.30). — Tengeri irányzata szilárd. Juniusra —.—. (—.—). Jul 1-ra 48.—. (47.3/4). Szeptemberre 48.1/2. (48.3/4). — Bu: irányzata szilárd. Piros ősz helyben 89.1/2. (89.1/4). Juniusra —.—. (—.—). Juliusra 88.—. (86.1/4). Szeptemberre 87.3/8. (85.3/8). Decemberre 87.1/4. (89.3/8) Gabona szállítási díja Liverpoolba 2.1/2 (2.1/4). — Kávé: fair Rio 7. sz. 8.1/4. (8.3/4). Juliusra 7.25. (7.30). Szeptemberre 7.40. (7.50). — Liszt: Spring Wheat clear 3.15. (3.15). — Kukor: 4.3/8. (4.3/8). — On: 31.75 (31.50). — Réz: 16.25. (16.25). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, június 29. (Terményáradás.) (Zárlat)
Buza irányzata szilárd. — Juniusra 61.1/2. (79.1/2). Juliusra 61.1/2. (80.—). — Tengeri irányzata szilárd. Juliusra 42.3/8. (42.1/2). — Zsír: Juniusra 6.87. (6.87). — Szalonna short clear 7.40. (7.45). — Sertéshús: Februárra —.—. (—.—) juniusra 11.83 (11.60). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Napirend.

Napló. Szombat, június 30. — Római katolikus: Pál emléke. — Protestáns: Pál emléke. — Görög-orosz: (június 17.) Manuel — Zsidó: Thám. S. S. Korach. — A nap két 3 óra 15 perckor. — Nyugszik 7 óra 44 perckor. — A hold két 7 óra 32 perckor reggel. — Nyugszik 9 óra 21 perckor este.

A miniszterek nem fogadnak.
Királyi-létesít a budapesti polgári lövészegyesületben d. e. 8—12-ig és d. u. 2 órától alkotmányi, 4 órákor díszközlés.

A Népszínház utolsó előadása.
A Gyermekbarát-Egyesület közgyűlése d. n. 5 órákor VI. Csengery-utca 54. sz. a.

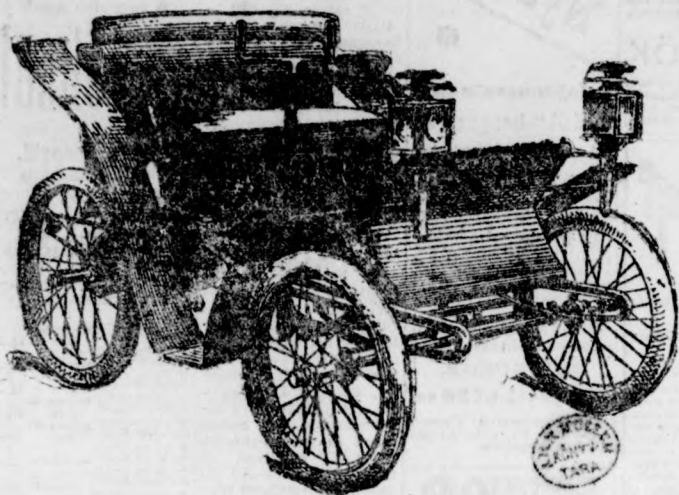
Hal-sz Ferenc ünneplése; az állami tanítók országos egyesületének díszgyűlése a Vigadó nagyszínházban.

A Magyar Földhivatalintézet 400-os koronáértékű zálogleveleinek kiorszállása délelőtti 10 órákor saját helyiségében (Bálvány-utca 7.).

Nemzeti Múzeum: Képtára és a néprajzi osztály (Csillag-utca 15. sz.) nyitva délelőtti 9 órától délután 1 óráig. Többi társi 1 korona belépődíj mellett meglehetnek.

"ESZKULAP" AUTOMOBIL KOCSIK

A PÁRISI AUTOMOBILE-UNION GYÁRTMÁNYA.

A legeszményibb automobil kocsik, a legtökéletesebb és legegyszerűbb gépezettel. Súlya 240 kiló. A kocsin két, szükség esetén még egy harmadik, gyermekülés is van. Acél csövek, ruganyokból van fölépítve s kerekei kitűnő pneumatikon járnak. Óránkénti sebessége harminc-harmincöt kilométer és magaslatokra is fölvezethető.

A kocsi minden gépész ismeret nélkül is kezelhető s egy órai gyakorlat után a gépezetelt föltétlenül elsajátítható. A párisi, londoni, berlini, lipcsei, lyoni, bairni kiállításokon nagy feltűnést keltett s a legutóbb hamburgi kiállításán az első díjat nyerte.

Aranyérem! Diszoklevél! Erdemkereszt!

A Páris-Rouen közti 240 kilométeres versenyen ez az automobil kocsik érkezett be elsőnek. Menetideje: 7:20 perc. A Bordeaux-Périgeux-Bordeaux 260 kilométeres uton második. Menetideje: 5:10 perc.

Bővebb felvilágosítást ár-fizetési, esetleg részletfizetések felől a „BUDAPESTI NAPLÓ” kiadóhivatalában VIII., József-körút 18, Hartmann József úrnál.

GUMMI

és hálópap, csakis legfinomabb francia gyártmány, tücsökment 1.-, 2.-, 3.-, 4.-, 5.- és 6. fr. „Ceset americain” rövid csúcsa 1.-, 2.- és 3. fr. „Női óvászívcsúcsok” tücsök 2.-, 3.-, 4. fr. Legújabb süszekesűtő műanyagcső (nem gummi) dobozoként 1.50 kr. „Poli Porca” női gummi-különlegesség, árbanként 1.50 kr. Minst. gyűjtőpap 20 db 2 fr. Vidéki megrendelések utánra és kiutazás mellett csokormentes. Az órány előlegez beküldésével franco kldetik.

Weisz Gusztáv és Adolf
Budapest, Váci-körút 19 b.

Titkos betegségek ellen

20 évi, részben katonasorvosi (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvos tapasztalatai után legelőlegesen ajánlható

Dr. KAJDACSY,

v. cs. és k. szűd orvos.

Electrotherapiai rendelő intézete
Budapest, Váci-körút 4. sz. 1. em.

A legelőlegesebb húgyszólyásokat, legelőlyosabb húgyszólyókat, bukákóros cöbeket, syphilit, az énfertőzöttség utóbjait

Elgyengült férfierőt

az orvosi világ által legelőlyosabban oltanyra fokozott és határozottan pártján sikerő

Electro-Massage vagy Psychrophor

Által, magónléseket, nőknél fehérfolyást befecskendezés nélkül, a legelőlyosabb börtöngyógykezelést, valamint ifjúkori bűnök követségében beállott ideg és ennek utókövetkezményekképp létrejött hágerincsbajokat gyógyít a legelőlyosab győgy-mód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel.

Rendel: délelőtt 9 órástól 4 óráig; este 7-8 óráig
Néknök egy mint férfiaknak külön be és kijárát
Külön váróterem.

Levelekre díjtalanul azonnal válaszolunk; esetleg gyógyszerkezelés is gondoskodva lesz.

Jutalomdíjazott a
SACHS ÁRMİN-féle
első magy. cs. és kir. szabadalm.
herdozható jégsekrengyár,
Budapest, Gyár: VIII. ker., Bezerédi-
utca 19. és főraktárhelyleg: VIII. József-körút 16 sz.

Küldetésre a nagy szállítási díjmal.

Ajánlja ujonnan szerkesztett jégköszámitást a sör, bor, tej, viz, bus, átal elh. behűtésre, valamint tartályait fagyalt száma s gépelt szakk előállításra, minden nagyágban és alakban, nemkülönböz szabadalmait legelőlyosabb és legelőlyosabban fémházból és órnaból csapjait és hordókat, szellőztető szer, melyek folyton a legelőlyosabb választékban tartalmak, a legelőlyosabb árak mellett.

Árjegyzékek és ábrák ingyen megküldetnek.

Az orvos tudományi, Akademiától javallva

VÉRSEBÉNY **SÁPKÓR**
ADAG: 2-6 pillula naponta. ADAG: 1-3 kiskanál naponta.

PILULES et SIROP DE BLANCARD
váltóhatatlan vasjódból
40, Rue Bonaparte, PARIS

FEHÉRFOLYÁS **SKROFULÓZIS**

STANDARD életbiztosító-társaság

Edinburghban (Angolhon.)
Alapított 1925-ben.

Magyarországi fiók: Budapest, V., Fűrdő-utca 4.
Korona

Évi bevétel	25.750.000
Kiutalt nyereségyrészek	150.000.000
Vagyon	230.000.000
Halálesetek folytán kifizetve	475.000.000

A Standard kötvényeinek nevezetesebb előnye:
Kétségtelen biztonság. Alacsony díjak. Szabad világkötvények érvényben tartása
díjzítések elmulasztásánál. Tőkésítés és előre megállapított visszaváltási
érték. Meglátadhatatlanság. Feltétlen fizetés legelőlyosabb esztében egy évi
fennállás után. Szabad háborúbiztosítás népfelkölök részére.

Díjtáblázatokat kívánatra küldetnek.

Legszebb Legjobb Legelőlyosabb PAF

1 Szerelhető vésőgy	fr	1 szőlő szőnyeg egyből	5.-
2 db kiváló matrac	10.-	1 tangerit matrac	4.50
1 db rongy paplan	1.80	1 africque matrac	6.50
1 db rongy paplan prima	2.80	1 kősző matrac	12.-
1 db szőnyeg paplan	2.80	1 ruganyos ággyel	16.-
1 db atlasz ocsómir paplan	4.90	1 nagy szőnyeg	2.50
1 db atlasz szőnyeg paplan	8.-	1 Fűző szőnyeg 25 krol feljebb	1.50
1 db fodros atlasz szőnyeg	12.-	1 atlasz kősző	2.-
1 db jó vékony ággyel	1.30	1 szőnyegszőnyeg függő	1.50
1 db jó paplan	2.-	1 tartó	1.50
1 db flanel ággyel	1.80	1 atlasz ocsómir függő	2.50
1 db gyapjú ággyel	4.50	1 hósző ággyel	2.50
1 db jó kősző	1.70	1 gyapjú ággyel 1 asztal	11.-
1 db asztal lapok	4.50	1 terítő	11.-
1 levarrott szőnyeg	2.00		

GICHNER JÁNOS és TÁRSA
paplan, matrac és kőszőgyár gyártók, szőnyeg, függő, ággyel, és asztalok, nagy és kis ártalok.
Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 20. szám.
Árjegyzéket kívánatra ingyen és bemenetle küldünk.
Nem tartó árakat kiserelünk, vagy a párt vizsadjuk

Bruchsteiner és Társa

cimtáblagyár
Budapest, VI., Podmaniczky-u. 45.
Udvart szállítói címek minden kivételben.
Cégtáblák üvegből, fából, bádógból és amerikai borból jutányosan és díszesen készíttetnek.
Vidéki rendelések kívánatra feltöréssel szállítatnak.
Mintarajzok díjtalanok.

ANTISEPTIKUS
Hölgy-óvszer
Rég elismert és hatásában biztos, feleslegessé tesz mindennemű gyöngédelem gummi és spongya cöket, 1 doboz (12 drb) pontos használati utasítással 3 korona. — 3 kor. 50 fill. előlegez beküldése mellett bérmentve.
Gyora és dísköt szétküldés. Kapható a feltalálónál: **László József** gyógyszerész, Maros-Ujár Erdély. Budapesten: **Török József** gyógyszerész, Király-utca 12. és **Kerpel V.** gyógyszerész, Lipót-körút 28.

ÚJ KORSZAK

Julius 1-én megszűnik a hirdetési bélyeg. Minden apró hirdetés csak a beiktatás árába (minden szó 4 fill.) kerül. Aki valamit keres, kínál, állást, lakást, munkát, üzletet, ügynökséget, butort, bármely eladó holmit, a Budapesti Napló apró hirdetési útján bizton célhoz ér.
A Budapesti Napló apró hirdetési napponkint külön falragaszokon is megjelennek a főváros egész területén.
Az apró hirdetés útján való boldogulás immár a legelőlyosabb munkásembernek is lehetővé válik.